

IN BAARSCHOT STAAT EEN GROT

♦
Door Ad Hoozemans

Toen op 3 oktober 1944 de bevrijding van Diessen met de algehele terugtrekking van de Duitse troepen uit onze gemeente een feit was, was men tevens bevrijd van het granaatvuur. Veertien dagen was het naburige gehucht Westelbeers beschoten met granaten en mortieren met gevolg dat verschillende boerderijen waren plat gebrand. De bewoners hadden een veilig onderkomen gezocht in Middelbeers en Baarschot.

Niet alleen de gevluchte bewoners van Westelbeers maar ook gevluchte onderduikers kregen allen in Baarschot een gastvrij onthaal. Vele van deze mensen verbleven in het toenmalige vakantieverblijf *Uit en Thuis* dat lag in een bos nabij het Krampven, maar zij werden ook bij inwoners van Baarschot opgenomen.

Het waren spannende dagen geweest voor de plaatselijke inwoners, de vluchtende Duitsers hadden van vele landbouwers goederen geroofd op hun laatste reis naar die Heimat. In Baarschot was geen enkel slachtoffer gevallen tijdens deze beroerde dagen waarvoor de bewoners God dankten.

Op de dag van de algehele bevrijding van ons land namelijk op 5 mei 1945, reden verschillende praalwagens uit Baarschot mee in de optocht in Diessen, welke door het bevrijdingscomité werd georganiseerd.

Als blijvende herinnering werd op de dag van het bevrijdingsfeest in Baarschot een boom geplant, een rode beuk, een bevrijdingsboom.

Bouw van een gedenkplaats

De inwoners van Baarschot wilden hun dankbaarheid betuigen jegens onze Moeder Maria nog meer tot uiting brengen, omdat zij in het bijzonder waren gespaard gebleven van verschrikkingen van vernieling en oorlog.

In de commissie die ook de bouw van de praalwagens had georganiseerd was het plan geopperd een Mariagrot te bouwen. Leden van de commissie waren Kees Snelders, Harrie

Baarschot had relatief weinig te lijden onder de oorlog. Uit dankbaarheid werd een Mariagrot gebouwd. Ad Hoozemans doet de geschiedenis uit de doeken.

De grot in Baarschot na de restauratie van 1985.

de Weijs, Sus van Gils, Piet Vingerhoets, Jan van Gils, Harrie Nooijens, Janus Schepens en Stan Verbunt.

Het plan werd staande de bijeenkomst aangenomen en er werd besloten om alle Baarschotenaren bijeen te roepen om het voorstel voor de bouw van een Mariagrot aan hen voor te leggen. Aan deze oproep werd door veel inwoners van Baarschot gehoor gegeven. De Baarschottenaren besloten om gezamenlijk en eendrachtig de kosten en de werkzaamheden te zullen ondersteunen.

De commissieleden kregen de opdracht om in andere plaatsten te gaan kijken waar ook een grot was gebouwd. De Baarschotse metselaar Louis van Bommel maakte vervolgens een schets van een grot, op aanwijzingen van de leden van de commissie welke elders waren gaan zien. Metselaar Louis van Bommel heeft vervolgens samen met Kees Snelders als opperman de grot gebouwd in de vrije avonduren.

Voor de plaats waar de grot zou moeten worden gebouwd werd gekozen achter de op de bevrijdingsdag geplante rode bevrijdingsbeuk, een stukje grond van de gemeente. Karren zand werden aangevoerd door Baarschotse mensen om de bouwplaats op te hogen.

Als bouw materiaal werden natuurkeien gebruikt, welke gratis ter beschikking werden gesteld door maatschappij De Utrecht te Esbeek, ook stelde zij de beplanting gratis ter beschikking. Deze keien waren boven gekomen bij het graven van sloten in De Utrecht en werden met paard en kar naar Baarschot getransporteerd.

De periode tussen het ontstaan van het plan om te gaan bouwen en de dag van de plechtige inwijding was kort. Na drie weken van hard werken werd de grot op 15 augustus, Maria Hemelvaart, plechtig ingewijd.

Tevens was het op deze dag de vanouds bekende Baarschotse kermis, dubbel feest dus.

Mariabeeld en 300 eieren

In de grot moest een Mariabeeld komen van natuursteen. De firma van Wezel uit Tilburg maakte het beeldje voor de prijs van 300 gulden en 300 eieren à een kwartje het stuk. Onder grote belangstelling van heel de Diessense bevolking, met medewerking van de fanfare Sint Willibrordus, vooraf gegaan door een gezongen Hoogmis, werd de grot door pastoor Martinus van der Linden en pater Fidentius ingezegend. Pater Fidentius was een pater van de kapucijner orde uit Tilburg en was voor en in de oorlog in het weekend en op kerkelijke hoogtijdagen assistent van pastoor Van der Linden.

Tijdens de bouw was er een oorkonde en een lijst met namen van alle Baarschotse mensen ingemetseld, deze papieren waren opgeborgen in een koker gemaakt van een granaathuls. Op de marmeren plaat aan de voorzijde van de grot staat een door pater Fidentius gekozen spreuk luidende:

Maria, koningin van den Vrede
Bescherm ook ons heden
Gelijk toen wij streden

Ook werd er een lied gemaakt op de wijze van 'Te Lourd op de bergen'.

*In Baarschotse straten
Daar woont in een Grot
De Moeder Maria
De Moeder van God
Avé, Avé, Avé, Maria (bis)*

*Zij was onze hulpe
In oorlog en nood*

*Zie hielp ons toen strijden
Op leven en dood (refrein)*

*Zij spaarde ons gezinnen
Zij spaarde ons geloof
't Was vijands verlangen
Dat DAT werd geroofd (refrein)*

*Steeds sterker is 't vertrouwen
Op Maria gericht
Zij is onze toevlucht
Tot aan 't Hemelse licht (refrein)*

*Nu knielen wij allen
Hier neer voor haar Grot
En danken Maria
De Moeder van God (refrein)*

Devotie en jaarlijkse opdracht

Om de devotie tot onze Moeder Maria levendig te houden, werd besloten om elke zondag een Rozenkrans te bidden, te beginnen vanaf de eerste zondag van mei tot de laatste zondag van oktober. Ook werd jaarlijks op 30 april tot opening van de maand mei een rozenkrans gebeden. Op 15 augustus had en heeft nog steeds de jaarlijkse opdracht aan Maria plaats die luidt: "Goddelijke Moeder, wij zijn hier bijeen gekomen om U onze dank te betuigen voor bijzondere gunsten, die wij in de jaren van de oorlog, toen de strijd zo fel in de nabijheid woedde, op Uw voorspraak van Uw Goddelijke Zoon hebben mogen ontvangen.

In die bange tijden hebben wij vaak en vurig tot u gebeden voor het behoud van onze gezinnen, de onderduikers en de jonge mannen, die hun leven inzetten om de onze te redden. Wij weten dat Gij onze tijdelijke goederen hebt gered en hebben ervaren hoe Gij voor ons vooral een morele steun zijt geweest, waardoor het gemakkelijker was de dreiging van het gevaar te dragen.

Kees Nooijen, knielend, Jan Comperen staand met de koker en Piet Comperen op de achtergrond. Op de voorgrond Sus van Gils.

Evenals wij ons toen met onze zorgen tot U gewend hebben doen wij dit thans. Vol vertrouwen blijven wij U vragen om de voorspraak bij onze Goddelijke Meester, Uw Zoon, voor

voor onze kinderen, die dagelijks bloot staan aan de gevaren van het verkeer en de geestelijke gevaren van de moderne wereld.

Ook vragen wij Uw hulp voor onze ouders, opdat zij hun kinderen mogen opvoeden in de geest van Uw Goddelijke Zoon en hen mogen leren steeds te vertrouwen op U. Vooral vragen wij Uw liefdevolle troost voor de zieken en ouden van dagen, opdat zij in U steeds een beschermende Moeder weten te vinden, die het lijden van haar kinderen alleen ziet als een middel tot heiliging van zichzelf en van anderen.

Moeder Maria, wetende dat Gij onze smeekbeden steeds wilt verhoren, willen zij met blijheid en vertrouwen de taken, die het leven ons stelt op ons blijven nemen. Amen".

Jarenlang was Janus Schepens, een van de oprichters, gebedsvoorganger. Midden jaren zestig begon de belangstelling voor het wekelijkse rozenhoedje terug te lopen en uiteindelijk verwaarde het.

Actie behoud de Baarschotse grot

In 1985 is er actie gestart om de Baarschotse Mariagrot te behouden. Door het inklinken van de bij de bouw in allerijl aangebrachte zand is de grot gaan scheuren. De leden van het comité Baarschot hadden op de jaarmarkt van Baarschot een actie gehouden die 185 gulden had opgebracht. Ook was er een rekening geopend waarop de inwoners en belangstellenden binnen veertien dagen al meer dan 1000 gulden hadden gestort.

Er is door de afdeling bouw en woningtoezicht van de gemeente Diessen een rapportage uitgebracht. De aanbeveling was om een twee meter diepe ringsleuf rond het bouwwerk te graven en deze met beton vol te storten voorzien van bouwstaalmatten, kosten plus minus 8000 gulden.

Ook moesten het metselwerk, de natuurstenen en het voegwerk worden gestaalstraald, waardoor de spleten en scheuren nog duidelijker waren te zien.

Tijdens de werkzaamheden in 1985 is ook de eerder beschreven koker gevonden met de oorkonde gemaakt door pater Fidentius en de door de gemeenteambtenaar C. de Loos geschreven lijst met inwoners van Baarschot welke behoorden tot het katholieke geloof. Verder zat er in de koker een krant mogelijk om de papieren te beschermen, een cent uit 1896 en een zinken dubbeltje uit de Tweede Wereldoorlog. Omdat de koker niet geheel heeft afgesloten is de oorkonde in vrij ernstige mate door het vocht aangetast zodat stukken tekst zijn verdwenen.

De saamhorigheid van de Baarschottenaren ging weer spreken en met verschillende vrijwilligers onder leiding van Louis Craninckx en Jan Comperen heeft men de klus geklaard. Een Diessense aannemer stelde gratis het bouw materiaal beschikbaar terwijl inwoners van Baarschot naast geld ook tractoren en gereedschap gratis ter beschikking stelden. De geraamde kosten van 8000 gulden werden door zelfwerkzaamheden en schenkingen behoorlijk terug gebracht.

De klus was geklaard voor de herdenking van het 40-jarig bestaan van de grot op 15 augustus 1985. Op deze dag werd er een gezongen openlucht mis opgedragen door pastoor Alfons Kraanen met een preek van pater Fidentius.

Tien jaar later namelijk op 15 augustus 1995 werd het vijftigjarig bestaan gevierd, er werd die dag om 20.00 uur een H Mis uit dankbaarheid opgedragen door pastoor Alfons Kraanen, onder grote belangstelling van de Baarschottenaren en genodigden.

De grot met het Mariabeeld is niet meer weg te denken uit Baarschot, bijna altijd branden er kaarsen voor Maria, aangestoken door plaatselijke inwoners of door de vele toeristen die zich hier een rustpauze gunnen en gaan zitten op een van de banken nabij de grot.